

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 35

Vydána dne 7. listopadu 1966

Cena

OBSAH:

80. Vyhláška ministerstva vnitra o pravidlech silničního provozu

80

VYHLÁŠKA

ministerstva vnitra

ze dne 20. října 1966

o pravidlech silničního provozu

Ministerstvo vnitra stanoví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady podle § 16 odst. 1 písm. a) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1956 Sb.:

Část I

Všeobecná ustanovení

§ 1

Základní ustanovení

(¹) Silničním provozem se rozumí provoz na pozemních komunikacích*) (dále jen „silnice“). Každý účastník silničního provozu, zejména řidiči motorových a nemotorových vozidel, řidiči tramvají a chodci, je povinen přispět k zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, zejména

- chovat se ukázněně a ohleduplně a neohrožovat svým chováním ostatní účastníky silničního provozu ani sebe, ani majetek v socialistickém nebo osobním vlastnictví;
- odvrátit podle svých možností hrozící nebezpečí i tehdy, porušil-li jiný účastník silničního provozu svoje povinnosti;
- přizpůsobit svoje chování okolnostem silničního provozu, které může předvídat, a svým schopnostem;
- dbát dopravních značek a dopravních zařízení; těmito značkami a zařízeními se může silniční provoz upravit způsobem odchylným od pravidel silničního provozu;
- uposlechnout pokynů příslušníků Veřejné bezpečnosti, členů Pomocné stráže veřejné bezpečnosti**), a je-li v této vyhlášce dále stano-

*) § 4, 21 a 22 zákona č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon)

§ 23 vyhlášky č. 136/1961 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích (silniční zákon)

**) Vyhláška č. 56/1962 Sb., o Pomocné stráž veřejné bezpečnosti

veno, i pokynů jiných orgánů nebo osob; tyto pokyny mají přednost před pravidly silničního provozu i před úpravou provedenou dopravními značkami nebo dopravními zařízeními. Příslušník Veřejné bezpečnosti může k zdůraznění pokynu užít zvukového znamení píšťalkou.

[2] Osoba, která pro svůj věk nebo pro tělesnou anebo duševní vadu by mohla ohrozit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu anebo bezpečnost vlastní, smí se zúčastnit silničního provozu, jen je-li vhodně postaráno o to, aby k ohrožení nedošlo, např. je-li taková osoba doprovázena průvodcem nebo užívá-li nevidomá osoba bílé hole.

§ 2

Řidiči

[1] Řidičem se pro účely této vyhlášky rozumí osoba, která řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj.

[2] Řidičem může být jen osoba tělesně a duševně schopná, která je obeznámena v potřebném rozsahu s ovládním vozidla a s předpisy o silničním provozu; řidič motorového vozidla nebo tramvaje je povinen mít u sebe příslušný řidičský průkaz*) a doklady předepsané pro provoz vozidla.

[3] Řidič smí předat řízení vozidla jen řidiči, který splňuje podmínky stanovené v odstavci 2.

[4] Nemůže-li vozidlo bezpečně ovládat jen řidič (např. při přepravě dlouhého nákladu apod.) nebo vyžaduje-li to bezpečnost silničního provozu (např. při jízdě se zemědělským pracovním strojem po silnici, s vozidlem určeným k čištění, udržování nebo opravování silnice apod.), musí se přibrat potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob nebo jinak zajistit bezpečnost silničního provozu.

§ 3

Povinnosti řidiče

[1] Řidič je povinen zejména

— prohlédnout před jízdou vozidlo, vybavení a výstroj vozidla, i způsob umístění a upevnění

nákladu a zjištěné závady odstranit; k jízdě smí užít jen vozidla, jehož celkový stav odpovídá technickým podmínkám provozu vozidel na silnicích**) a které neznečišťuje a nepoškozuje silnici;

— plně se věnovat za jízdy řízení vozidla a dbát zvýšené opatrnosti vůči chodcům, zejména na přechodech, vůči dětem, starým osobám a tělesně postiženým osobám;

— neomezovat bezdůvodně plynulost silničního provozu, nepřekážet v jízdě rychleji jedoucím vozidlům, umožnit jim předjetí a proto také sledovat provoz za vozidlem;

— brát chled na odůvodněné zájmy jiných účastníků silničního provozu, na řidiče ve výcvikových vozidlech, na zřejmě začátečníky v řízení motorových vozidel a na méně pohotové řidiče;

— neobtěžovat zbytečně ostatní účastníky silničního provozu ani ostatní občany, zejména nadměrným hlukem, znečišťováním ovzduší a rozstříkáváním kaluží nebo bláta.

[2] Řidiči je zakázáno požívání alkoholických nápojů před jízdou a během jízdy. Řidič nesmí řídit vozidlo, je-li jeho schopnost k řízení snížena, zejména po požití alkoholického nápoje, léků, únavou, nevolností, úrazem nebo nemocí. Při důvodném podezření z požití alkoholického nápoje je řidič povinen na výzvu příslušníka Veřejné bezpečnosti podrobit se orientační dechové zkoušce, zda není ovlivněn alkoholem a podle výsledků této zkoušky i lékařskému vyšetření a odběru krve. Lékařskému vyšetření a odběru krve je řidič povinen se podrobit i bez předchozí orientační dechové zkoušky, je-li zřejmé, že požil alkoholický nápoj. Řidiči motorového vozidla, jehož schopnost k řízení je snížena, nebo který odmítne podrobit se orientační dechové zkoušce nebo lékařskému vyšetření anebo bezdůvodně odmítne odběr krve, se zadrží řidičský průkaz a popř. se rozhodne o jeho odnětí***).

[3] Zjistí-li řidič během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňují podmínky stanovené v odstavci 1, je povinen závadu odstranit na místě; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do místa, kde lze závadu odstranit. Vždy však je řidič povinen neprodleně učinit ta-

*) Vyhláška č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech

***) Vyhláška č. 145/1958 Ú. I. o podmínkách provozu vozidel na silnicích
Pravidla technického provozu městské dopravy

***) § 7 odst. 1 a § 15 vyhlášky č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech

ková opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu.

(1) Řidič motocyklu nesmí za jízdy kouřit. Řidič motocyklu, který není opatřen ochranným štítem, je povinen chránit si za jízdy zrak vhodným způsobem (např. brýlemi apod.); brýle smí sejmout, jen byla-li by jimi bezpečnost jízdy snížena (např. při sněžení, v dešti apod.). Řidič motocyklu o objemu válců vyšším než 50 cm³ je povinen užívat za jízdy řádně upevněné ochranné přilby; ode dne, který určí ministr vnitra, vztahuje se tato povinnost i na spolujezdce na druhém sedle motocyklu za jízdy mimo obec.

(3) Řidič motorového vozidla, které je povinně vybaveno bezpečnostními pásy, a osoby sedící vedle něho jsou povinni za jízdy mimo obec připoutat se těmito pásy.

§ 4

Povinnosti provozovatele vozidla

(1) Provozovatel vozidla je povinen udržovat vozidlo v řádném technickém stavu a nesmí přikázat ani dovolit, aby vozidlo bylo užito k jízdě, nespĺňuje-li vozidlo podmínky stanovené v § 3 odst. 1 a náklad podmínky stanovené v § 34.

(2) Provozovatel motorového vozidla je povinen na výzvu dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti dostavit se s vozidlem k technické prohlídce.

(3) Provozovatel vozidla nesmí svěřit řízení vozidla osobě, která nespĺňuje podmínky stanovené v § 2 odst. 2. Odpovídá také za to, že vozidlo má potřebný počet dalších osob podle ustanovení § 2 odst. 4.

§ 5

Zvláštní povinnosti řidiče a provozovatele vozidla

(1) Řidič a provozovatel vozidla jsou povinni poskytnout za náhradu* vozidlo na nezbytnou dobu příslušníkům Sboru národní bezpečnosti, vyžaduje-li to obecný zájem, zejména pro stíhání osoby podezřelé z trestné činnosti, nebo k jízdě na místo dopravní nehody anebo živelní pohromy.

* § 13 zákona č. 70/1965 Sb. o Sboru národní bezpečnosti

** ČSN 73 8101 Projektování silnic a dálnic

***) Pokud se v této vyhlášce mluví o celkové váze, rozumí se tím celková váha uvedená v osvědčení o technickém průkazu

†) § 14 vyhlášky č. 136/1961 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích (silniční zákon)

(2) K účelům uvedeným v odstavci 1 se nesmějí vyžadovat vozidla označená značkou CD nebo vozidla, která plní zvláštní naléhavé úkoly.

(3) Nebrání-li tomu vážné důvody, může vyžádané vozidlo řídit řidič, který je k účelům uvedeným v odstavci 1 poskytl.

Část II

Jízda vozidly

§ 6

Směr a způsob jízdy

(1) Na silnici se jezdí vpravo. Nebrání-li tomu zvláštní okolnosti, je řidič povinen jet, zejména na nepřehledném nebo jinak nebezpečném místě anebo při pomalé jízdě, při pravém okraji vozovky.

(2) Vlevo smí řidič jet, jen je-li to nutné k předjíždění nebo k objíždění překážky, zejména stojícího vozidla anebo brání-li jízdě vpravo zvláštní okolnosti a neohrozí-li ostatní účastníky silničního provozu.

(3) Vjet na krajnici** smí řidič motorového vozidla nebo vozka, jen je-li to nezbytně nutné; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti.

(4) Je-li řidič povinen podle dalších ustanovení dát přednost v jízdě druhému vozidlu, je povinen tak učinit vždy na takovou vzdálenost a takovým způsobem, aby řidič druhého vozidla nemusel náhle měnit směr jízdy nebo náhle snížit rychlost jízdy.

(5) Řidič motorového vozidla o celkové váze*** vyšší než 3500 kg a řidič traktoru jsou povinni jet ze svahu vždy se zařazeným rychlostním stupněm. Řidiči ostatních motorových vozidel jsou povinni tak učinit, vyžaduje-li to bezpečnost jízdy s ohledem na okolnosti, zejména stavební stav a povahu silnic†).

(6) Řidič motorového vozidla smí užívat sněhových řetězů, jen je-li silnice pokryta dostatečně silnou sněhovou vrstvou. Dopravní značkou „Jiný příkaz“ (č. 54) s nápisem „Sněhové řetězy“ se může stanovit povinné užívání sněhových řetězů; tato povinnost neplatí pro motorová vozidla opatřená pneumatikami s protismykovými hroty.

§ 7

Směr a způsob jízdy ve zvláštních případech

(1) Podél nástupního nebo ochranného ostrůvku smí řidič jet vpravo nebo vlevo; přitom je řidič povinen dbát zvýšené opatrnosti a brát ohled zejména na osoby, které jsou na ostrůvku. Je-li ostrůvek umístěn uprostřed vozovky s provozem v obou směrech, je řidič povinen jet podél ostrůvku vpravo.

(2) Na tramvajové koleje smí řidič motorového nebo nemotorového vozidla v podélném směru vjet, jen je-li to nutné a nedonutí-li tím řidiče tramvaje snížit rychlost jízdy.

(3) Zvýšený tramvajový pás smí řidič motorového nebo nemotorového vozidla přejíždět jen v příčném směru, a to na místě k tomu přizpůsobeném.

§ 8

Jízda v jízdních pruzích

(1) Na silnici s vozovkou o třech jízdních pruzích se jezdí v pravém jízdním pruhu; vnitřní jízdní pruh slouží k předjíždění v obou směrech.

(2) Na silnici s vozovkou o dvou nebo více jízdních pruzích v jednom směru jízdy se jezdí v pravém jízdním pruhu. Vyžaduje-li to hustota silničního provozu, smějí řidiči motorových vozidel jet v těchto pruzích souběžně; přitom nesmějí vjet na jízdní pruhy určené pro jízdu v protisměru.

(3) Při přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého je řidič povinen dát přednost v jízdě řidičům jedoucím v jízdním pruhu, do kterého přejíždí; přitom je povinen dát znamení o změně směru jízdy (§ 21).

(4) Jízdním pruhem se pro účely tohoto ustanovení rozumí část vozovky dovclující jízdu vozidel o třech a více kolech v jízdním proudu za sebou.

§ 9

Rychlost jízdy

(1) Rychlost jízdy je řidič povinen přizpůsobit okolnostem, zejména stavebnímu stavu a povaze silnice, vzdálenosti, na kterou má rozhled a situaci vzniklé v silničním provozu. Řidič je povinen včas snížit rychlost jízdy, popř. zastavit, vyžadují-li to okolnosti, které může předvídat.

(2) V obci v době od 5 do 23 hodin smí jet řidič motorového vozidla rychlostí nejvýše 50 km

za hodinu. Začátek obce je označen dopravní značkou „Místní tabule“ (č. 71) a konec obce dopravní značkou „Konec omezené rychlosti“ (č. 37b) s číslicí „50“.

(3) V obci v době od 23 do 5 hodin není rychlost jízdy omezena; to však neplatí pro řidiče motorového vozidla o celkové váze vyšší než 3500 kg a řidiče motocyklu, kteří smějí jet rychlostí nejvýše 80 km za hodinu. Je-li však v obci dopravní značkou „Omezená rychlost“ (č. 37a) stanovena rychlost jízdy nižší než 50 km za hodinu, nesmí řidiči tuto rychlost překročit ani v době od 23 do 5 hodin.

(4) Mimo obec smí jet řidič motorového vozidla o celkové váze vyšší než 3500 kg a řidič motocyklu rychlostí nejvýše 80 km za hodinu; toto ustanovení neplatí pro ty autobusy, v nichž se nesmějí přepravovat stojící osoby.

§ 10

Vzdálenost mezi vozidly

(1) Řidič je povinen zachovávat, zejména s ohledem na rychlost jízdy, stavební stav a povahu silnice, takovou vzdálenost od vozidla jedoucího před ním, aby mohl včas snížit rychlost jízdy, popř. zastavit, snížil-li náhle řidič jedoucí před ním rychlost jízdy nebo náhle zastaví.

(2) Řidič nesmí bez naléhavého důvodu náhle snížit rychlost jízdy nebo náhle zastavit, ohrozil-li by v jízdě vozidla jedoucí za ním.

(3) Za tramvaj, která zastavila v zastávce bez nástupního ostrůvku, jsou ostatní řidiči povinni zastavit; jsou-li v zastávce dvě tramvaje, jsou povinni zastavit za druhou tramvaj. V jízdě smějí řidiči pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již nastupující nebo vystupující cestující.

(4) Řidič, který nehodlá předjet tramvaj nebo tak nemůže učinit pro rozměry svého vozidla, je povinen jet za tramvaj v takové vzdálenosti, aby nebránil v předjíždění jinému vozidlu.

§ 11

Vyhýbání

Protijedoucí řidiči se vyhýbají vpravo, včas a v dostatečné míře. Nemožou-li se řidiči bezpečně vyhnout, je povinen dát přednost v jízdě protijedoucímu vozidlu řidič, na jehož straně jízdy je zúžena vozovka nebo překážka. Musí-li jeden z řidičů couvat, je povinen tak učinit ten, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné.

§ 12

Předjíždění

(1) Jedoucí motorové nebo nemotorové vozidlo se předjíždí vlevo. Řidič smí předjíždět, jen — má-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, kterou potřebuje k bezpečnému předjetí;

— nedonutí-li protijedoucího řidiče snížit rychlost jízdy ani neohrozí-li ostatní účastníky silničního provozu;

— není-li sám předjížděn;

— bude-li se moci bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet.

(2) Úmysl předjet je řidič povinen dát najevo znamením o změně směru jízdy (§ 21). Při předjíždění je řidič povinen dodržovat dostatečný boční odstup od předjížděného vozidla. Před vozidlo nebo vozidla, která předjel, se řidič smí zařadit teprve tehdy, nedonutí-li jejich řidiče snížit rychlost jízdy.

(3) Předjížděný řidič je povinen uhnout co nejvíce k pravému okraji vozovky a nesmí zvyšovat rychlost jízdy.

(4) Vozidlo odbočující vlevo, vyjíždějící ze silnice vlevo, otáčející nebo zajíždějící k levému okraji jednosměrné silnice, se smí předjíždět jen vpravo, a to jen není-li již pochybnosti o směru jeho jízdy; přitom nedává předjíždějící řidič znamení o změně směru jízdy.

(5) Tramvaj se předjíždí vpravo; přitom nedává předjíždějící řidič znamení o změně směru jízdy.

(6) Za předjíždění se nepovažuje, jede-li řidič v jednom jízdním pruhu rychleji než řidič v druhém jízdním pruhu.

(7) Předjíždění je zakázáno:

a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, zejména v nepřehledné zatáčce a v těsné blízkosti před ní nebo před nepřehledným vrcholem stoupání silnice; v těchto případech se však smí předjíždět na jednosměrné silnici nebo na silnici s provozem v obou směrech, je-li na vozovce vyznačena podélná čára souvislá a předjíždějící vozidlo ani jeho náklad ji nepřesáhne;

b) na křižovatce a v těsné blízkosti před ní; tento zákaz však neplatí, přijíždí-li řidič ke křižovatce po hlavní silnici, nebo jde-li o předjíždění vpravo a není-li již pochybnosti o směru jízdy předjížděného vozidla (odst. 4) anebo jde-li o předjíždění tramvaje;

c) na železničním přejezdu a v těsné blízkosti před ním;

d) v tunelu a v těsné blízkosti před ním;

e) dává-li řidič jedoucí vředu znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjet vpravo podle odstavce 4;

f) mělo-li by se předjet vozidlo, které samo předjíždí jiné vozidlo;

g) překročila-li by se nejvyšší dovolená rychlost jízdy stanovená touto vyhláškou nebo místní úpravou.

(8) Kde je předjíždění zakázáno dopravní značkou „Zákaz předjíždění“ (č. 38a), nesmí řidič předjíždět motorové vozidlo s výjimkou motocyklu bez postranního vozíku. Kde je předjíždění zakázáno dopravní značkou „Zákaz předjíždění pro nákladní automobily“ (č. 39a), nesmí řidič nákladního automobilu o celkové váze vyšší než 3500 kg předjíždět motorové vozidlo s výjimkou motocyklu bez postranního vozíku.

§ 13

Odbočování

(1) Při odbočování je řidič povinen dbát zvýšené opatrnosti. Na křižovatce s provozem řízeným příslušníkem Veřejné bezpečnosti, orgánem vojenské pořádkové služby nebo světelnými znameními (dále jen „křižovatka s řízeným provozem“) je odbočující řidič motorového nebo nemotorového vozidla povinen dát přednost chodcům přecházejícím ve volném směru, kteří již vstoupili do vozovky.

(2) Úmysl odbočit je řidič povinen dát najevo znamením o změně směru jízdy (§ 21). Při přepravě dlouhého nákladu je řidič povinen podle potřeby zajistit bezpečné odbočení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Při odbočování vpravo je řidič povinen jet co nejbliže při pravém okraji vozovky, jak mu to dovolují rozměry vozidla. Musí-li řidič před odbočováním vpravo zajet k středu vozovky, popř. až do její levé poloviny, je povinen tak učinit včas a s ohledem na okolnosti silničního provozu, zejména na vozidla jedoucí za ním; přitom dává vždy jen znamení o změně směru jízdy vpravo (§ 21).

(4) Tramvaj, která při odbočování vpravo křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé straně a dává znamení o změně směru jízdy (§ 21), má přednost v jízdě.